Anul al 54-lea 16 Pagini EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei 16 Pagini Nr. 343 Luni 13 Decembrie 1937

Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

BIBLIOTECA „ASOCIAŢIUNII" SIBIIU

ABONAMENTE IN ŢARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ŞI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în ţară

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

O REVIZUIRE
A POLITICII NOASTRE ECONOMICE

Dacă guvernul a luat decizia să sporească salariile funcţionarilor publici cu o anumită cotă, echitabil este ca el să aplice aceeaş cotă pentru sporirea pensiilor foştilor slujitori ai statului.

Cum sporul salariilor şi pensiilor este consecinţa scumpetei traiului, se va creia în curând un cerc viţios.

Aceleaşi cauze produc aceleaşi efecte. Tendinţa scumpetei articolelor alimentare şi de primă necesitate, ca şi a chiriilor, fiind în continuă creştere, peste câtva timp funcţionarii şi pensionarii vor avea nevoe de un nou spor al salariilor şi pensiilor lor. In asemenea condiţii se va crea o situaţie anormală.

Problema principală, ce trebue să fie examinată sub toate aspectele ei şi rezolvată, este cea economică.

Guvernul trebue să înlăture cauzele ce au provocat scumpetea traiului, căci numai aşa se va restabili raportul normal între costul vieţii şi puterea de cumpărare a consumatorilor.

Din nefericire, noi practicăm o politică în materie economică fără să ţinem seama de factorii de producţie şi de consumaţie. Aşa, de ex., zahărul, care este un articol alimentar de primul ordin, a ajuns, din cauza politicii noastre economice, un articol foarte scump şi deci cu o slabă consumaţie. Este o anomalie să tratăm acest articol din punctul de vedere fiscal şi industrial, nesocotind valoarea lui alimentară şi celelalte interese economice şi sociale.

In România se consumă numai 5—7 kg. de zahăr de cap de locuitor, faţă de 50—60 kg. cât se consumă în ţările din Europa occidentală şi orientală. Pentru ce se consumă atât de puţin zahăr în ţara noastră, când nu mai poate fi vorba de materia primă adusă din afară — trestia de zahăr — ci de sfecla ce se poate cultiva la noi, pe întinderi mari?

Ori, tocmai cultura sfeclei scade, în loc să sporească, cum ar fi normal într'o ţară ce are interesul să mărească consumaţia zahărului,—fiind un articol principal alimentar.

Dovada o avem în următoarele date statistice:

Între anii 1923—1927 s'a cultivat, anual, în medie, o suprafaţă de 65.000 ha. După 1927, iată ce suprafeţe s'au cultivat cu sfeclă:
1928,— 57.133; 1929,— 49.305; 1930,— 45.765; 1931,— 20.027; 1932, — 18.380 ha.

Iată o descreştere continuă şi care nu-şi găseşte explicaţia dacă luăm în seamă nevoile consumaţiei zahărului.

Dar, ea are o explicaţie în politica cartelului practicată de fabricanţii zahărului, cari au interesul să micşoreze suprafeţele cultivate cu sfeclă, să producă mai puţin şi să câştige cât mai mult, graţie protecţiei ce le acordă statul industriei lor, fără să ţină seama de interesele generale ale populaţiunii şi ale economiei naţionale.

Aşa am ajuns să fim a zecea ţară din lume în ce priveşte consumul zahărului, când am putea să fim printre cele cu consumaţia mare.

Nu numai atât.

Ţăranul nostru, din cauza scumpetei zahărului, consideră acest articol principal alimentar, ca un articol de lux.

In satele noastre, ţăranul cumpără zahărul în cantităţi foarte mici şi de aceea comercianţii abia dacă desfac într'un an, un vagon de zahăr. Faptul acesta merită atenţie. Consumaţia atât de redusă la sate, în raport cu cea din oraşe, înseamnă inferioritatea regimului alimentar la care e condamnată populaţia noastră rurală. Oricât am lăuda „sobrietatea" ţăranului nostru, nu trebue să uităm, care sunt elementele de bază ale alimentaţiei sale. Se ştie că aceste elemente nu sunt capabile să asigure ţăranului o nutriţie suficientă. Pe când în toate ţările civilizate guvernele sunt preocupate de problema alimentară a populaţiunii lor, în strânsă legătură cu nevoile economice, sociale şi igienice, la noi această problemă preocupă prea puţin guvernele. De aceea producţia şi consumaţia zahărului, la noi, în loc să fie examinate şi rezolvate în cadrul larg al problemei alimentare, ele sunt considerate chestiuni ce interesează fiscul şi industria respectivă, organizată într'un cartel ce-i asigură un fel de monopol.

Iată pentru ce este nevoe de o revizuire a politicii noastre economice.

Cauzele catastrofei avionului „Lot"

Varşovia, 10 (Rador). — *Comisiunea tehnică poloneză însărcinată cu studierea condiţiilor în cari s'a produs accidentul unui avion polonez în Bulgaria a ajuns la concluzia că această catastrofă se datoreşte îngheţului.*

Neputând să se menţină la o altitudine suficentă, sburând fără vizibilitate în viscol şi neputând să comunice cu Sofia din cauza îngheţării antenei postului de radio, pilotul a îndreptat avionul spre valea Strumei. Avionul a fost însă împins de viscol spre regiunile de nord şi est ale masivul Pirim, unde s'a produs catastrofa. Avionul s'a izbit de vârful Mozgowicki şi echipajul şi călătorii au pierit. Rezervoarele de benzină au făcut explozie.

S'A PRĂBUŞIT TAVANUL UNUI CINEMATOGRAF

Bruxelles, 10 (Rador). — Intr'un cinematograf din St. Trond s'a prăbuşit aseară tavanul.

O persoană a fost ucisă, alte cinci sunt grav rănite şi 10 sunt rănite uşor.

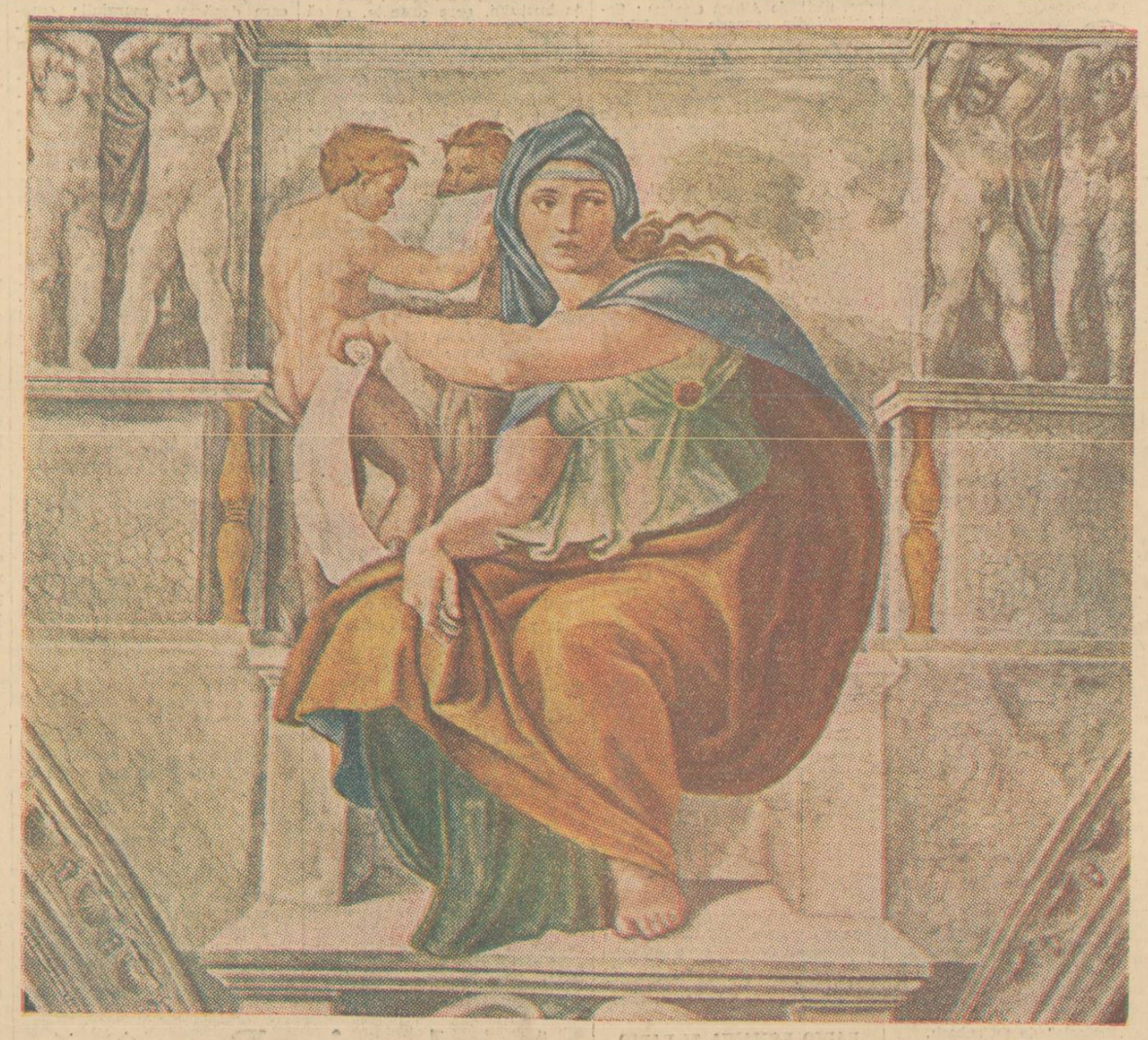

(Capela Sixtina, Roma)

SIBYLLA DE LA DELPHI de Michel Angelo

(Vezi explicaţia în pag. II-a)

La Rio de Janeiro s'a prăbuşit tavanul unui teatru peste spectatori

Rio de Janeiro, 10 (Rador). — In cursul unei reprezentaţii teatrale, tavanul unei săli s'a prăbuşit asupra spectatorilor.

S'au produs scene de panică inimaginabile.

Inghesuindu-se spre ieşiri, spectatorii s'au călcat în picioare. Adevărate lupte s'au dat la ieşiri între cei cari voiau să ajungă cât mai repede afară.

Sunt câteva sute de răniţi, dintre cari unii în stare gravă.

Kuomintang-ul

de EM. HAGI MOSCO

Utopia doctrinară wilsoniană, pe zi ce trece, este greu lovită. Pentru adeverirea acestei dureroase constatări, fără a mai pomeni despre cele petrecute între 1919 — an de la care se nădăjduia că dreptatea batjocorită veacuri dearândul şi naţionalitatea îngenunchiată tot atât de îndelungat îşi vor găsi locul lor la soare — şi astăzi, când sistematic se dărîmă tot ce se clădise pe temelii care păreau să fie idealul visat, este în deajuns să mărginim privirea la desfăşurarea întâmplărilor din cele câteva luni în urmă.

Liga Naţiunilor, fiica aşteptată cu înfrigurare, născută din chinuitoarele frământări al lumii întregi, s'a dovedit neputincioasă în faţa intereselor, uneori întemeiate, ale celor cari îi dăduseră fiinţa. Ultimul argument al nemulţumitului este părăsirea ei.

Situaţia în Extremul Orient este foarte departe de a se limpezi. In China, războiul purtat de Japonia seceră zeci de mii de vieţi, distruge nenumărate aşezări, zdruncină economia ţării zădărnicindu-i putinţa comerţului şi primejdueşte însăşi pacea generală, destul de clătinândă şi fără de el. Oricât de paradoxal să fie faptul, războiul nu este nici astăzi declarat, deşi Pekingul, Shanghai, au căzut — în curând şi Nankingul — şi o mare parte din pământul chinezesc este în stăpânirea armatelor japoneze. Biruinţele militare japoneze de acum, dacă nu poţ încă pune capăt războiului, — atât de istovitor pentru amândouă taberele — dau totuşi, putinţa discuţiei condiţiilor de pace despre care se vorbeşte.

Printre acele condiţii, pe lângă cele de ordin economic pregătind viitoarea supremaţie comercială visată de japonezi, s'ar cere Chinei să aducă prefaceri partidului **Kuomintang** sau partid al poporului, alcătuit pentru eliberarea întregii naţii chineze. Acest partid naţionalist a eşit din asociaţia secretă „Fraţi de sânge" înfiinţată acum 30 de ani de Sun Yat-sen, unul dintre rarii conducători chinezi eşit din Sudul ţării, atât de deosebit de Nord pe toate tărâmurile.

Acest fiu de ţăran, trecut la creştinism şi înverşunat renegat religios, având o cultură şi creştere europeană, umilit de scăderea ţării lui prin împărţirea ei de către puterile străine în zone economice, şi temându-se că Japonia, din pricina nepriceperii şi necinstei conducătorilor să ajungă să cotropească China, a fost unul dintre capii revoluţionari care a răsturnat vechiul regim socotind că primul pas era doborîrea dinastiei manciuriene. Trebue amintit că, la izbucnirea marelui războiu, Japonia s'a alipit puterilor aliate, grăbindu-se să pună mâna pe teritoriul Kiao-ceu, arendat Germaniei de China.

(Continuare în pag. 2-a)

Identitatea scopurilor politice ale Franţei şi ale României

Declaraţiile d-lui Delbos, făcute presei

Vineri, după terminarea recepţiei dela legaţia franceză, d. Delbos a primit, în biuroul ce i s'a pus la dispoziţie, pe reprezentanţii presei române, pe ziariştii francezi sosiţi cu d-sa, pe corespondenţii din Capitală ai ziarelor străine şi pe ataşaţii de presă străini.

După ce a mulţumit tuturor celor prezenţi pentru concursul pe care i l-au dat, ministrul de externe al Franţei, adresându-se ziariştilor români, a spus următoarele:

„Permiteţi-mi să-mi exprim mai întâi marea mea recunoştinţă pentru primirea călduroasă ce mi s'a făcut de întregul popor român. Am fost profund mişcat constatând unanimitatea ce există în ce priveşte sentimentele pentru Franţa. Diferenţele politice interne nu ating cu nimic aceste sentimente faţă de Franţa. Această unanimitate ce o întâlnit-o din primul moment al intrării mele în România şi vă rog să fiţi pe lângă naţiunea română interpretul recunoştinţei mele.

SCOPUL VIZITEI

„Călătoria pe care am întreprins-o are două scopuri:

1) Să strângem legăturile de prietenie ce ne leagă de aliaţii şi prietenii Franţei prin contactul direct cu diriguitorii politici ai ţărilor respective;

2) Să contribuim la menţinerea şi consolidarea păcii generale, să contribuim la sporirea şanselor de pace în perioada dificilă prin care se trece astăzi.

Acest îndoit scop, am constatat cu o deosebită satisfacţie, este urmărit şi de politica României, care are în această privinţă sprijinul întreg al naţiunii române.

De aceea vă rog din nou să arătaţi întregei naţiuni române această perfectă unanimitate de afecţiune pentru Franţa pe care am constatat-o la graniţă, în Bucureşti, în presa română, la poporul român întreg şi nu voiu lipsi de a o face cunoscută ţării mele, la înapoierea mea.

Am fost mişcat de primirea ce mi-a făcut-o M. S. Regele Carol. De asemenea am fost primit cu cordialitate de d-nii Tătărescu şi Victor Antonescu, şi de toţi membrii guvernului.

Vă pot spune, cu o deosebită satisfacţie că în convorbirile ce am avut, am fost totdeauna de acord şi sper că din acest contact relaţiile noastre de prietenie vor ieşi şi mai întărite.

Aceste sentimente faţă de Franţa le-am constatat de altfel la toţi oamenii politici români. Reprezentanţii tuturor partidelor politice, fără excepţie, afară de Garda de fier, au manifestat dorinţa de a mă vedea. Fluctuaţiunile politicei interne nu mă privesc, politica internă fiind dreptul d-voastră suveran de care aveţi tot temeiul să fiţi mândri. Dar, am avut satisfacţia de a constata că dacă în viaţa politică internă există deosebiri de opinii, pe terenul politicii externe, toţi sunt de acord în ce priveşte prietenia şi legăturile cu Franţa.

Inapoiat în Franţa, voiu spune acest fapt important că în România, Suveran, partide politice şi întregul popor sunt credincioşi Franţei tot pe atât cât e Franţa de credincioasă României.

Această fidelitate faţă de Franţa, faţă de cultura şi spiritul ei, am întâlnit-o nu numai la oameni politici, dar şi la elemente extra-politice cu prilejul diferitelor recepţiuni: aci la legaţie, la ministerul de externe, la Institutul francez. Am constatat-o la intelectuali, la oamenii de ştiinţă, la jurişti şi ceea ce este cu deosebire de reconfortant, la tineret, la acel tineret care este chezăşia viitorului şi căruia noi ne silim să-i asigurăm o existenţă mai bună şi să-i evităm reîntoarcerea timpurilor dureroase pe care le-am trăit noi".

Afecţiunea aceasta pentru Franţa este cu atât mai puternică cu cât, după cum am putut constata, cultura franceză a pătruns profund aci. Poporul român, atât de fin, atât de subtil, cunoaşte nu numai viaţa politică a Franţei, dar cunoaşte profund cultura ei. Cu asemenea garanţii, putem fi liniştiţi în ce priveşte relaţiile între România şi Franţa".

IDENTITATEA SCOPURILOR POLITICE

Trecând apoi la chestiunile de ordin politic, d. Delbos a spus următoarele:

„Convorbirile ce le-am avut au fost din cele mai satisfăcătoare. Comunicatul ce l-am dat de acord cu d. Victor Antonescu, indică chestiunile cari ne-au preocupat cu deosebire, atmosfera de cordialitate în care ele au fost discutate şi tendinţele noastre.

Bazele politicii noastre sunt aceleaşi. Solidaritatea noastră se desvoltă neîncetat.

Suntem şi unii şi alţii însufleţiţi de aceeaş grije de a păstra amiciţiile şi alianţele noastre şi de aceeaş grije, pe care o voiu numi altruistă şi meritorie, de a nu ne îngriji numai de noi înşine dar şi de pacea generală.

Urmărim pacea pentru toţi, în acest spirit de fidelitate faţă de Societatea Naţiunilor pe care voim să-l întărim. Nu înţelegem să impunem altora acest credo, dar socotim că Societatea Naţiunilor este cea mai bună organizare a sforţărilor pentru întemeierea păcii. Datoria noastră este să întărim Societatea Naţiunilor şi să-i dăm un caracter mai universal de cât acela pe care-l are astăzi.

Aceste sentimente şi convingeri ale Franţei sunt şi ale României. Acordul e complet.

Urmărim o politică de înţelegere, o politică de bune relaţiuni cu toate statele şi cu acelea care nu sunt în Societatea Naţiunilor şi aceasta pentru binele lor şi pentru binele tuturor. Urmărim înţelegere şi destindere pentru consolidarea păcii generale.

Iată în ordinea politică, ceea ce m'a preocupat în convorbirile ce le-am avut şi aci şi în Polonia şi cari formează şi scopul vizitelor mele în Iugoslavia şi Cehoslovacia.

NICI UN DEZACORD

„Ţin să mai adaug că între România şi Franţa nu există nici un dezacord, nici o chestiune în litigiu, nici o dificultate. N'avem de aplanat nimic, n'avem să risipim nici un nor. Singura noastră preocupare este de a da relaţiilor dintre ţările noastre cât mai multe rădăcini în interesul intensificării şi consolidării solidarităţii noastre.

LEGATURILE ECONOMICE ŞI CULTURALE

„Ne-am ocupat, după cum se poate vedea din comunicat şi de relaţiile economice dintre ţările noastre. România şi-a exprimat dorinţa de a lega şi mai mult Franţa de viitorul ei economic. Şi s'au luat în cercetare posibilităţile pentru atingerea acestui scop.

In acelaş timp, Franţa va fi fericită de a da o desvoltare cât mai mare relaţiilor culturale între cele două ţări şi aceasta prin schimb de intelectuali, prin vizitele cât mai numeroase ale românilor în Franţa şi ale francezilor în România, prin manifestaţiuni artistice, prin răspândirea cărţii franceze, într'un cuvânt, prin tot ce poate întări legăturile sufleteşti şi spirituale între cele două popoare".

In încheerea expunerii d-sale, d. Delbos a spus că la Geneva, la Londra, unde a putut constata perfecta unitate de vederi între Anglia şi Franţa, la Varşovia, unde s'a afirmat soliditatea alianţei franco-polone şi acum la Bucureşti, a avut satisfacţia de a constata că sunt înţelese sforţările Franţei pentru opera constructivă de pace şi că există o sinceră dorinţă de colaborare la aceste sforţări. D. Delbos şi-a exprimat convingerea că şi la Belgrad şi la Praga va găsi aceleaşi sentimente cari vor desăvârşi astfel excelenta amintire pe care o duce din călătoria făcută.

Articolul d-lui N. Titulescu, intitulat „EU ŞI GARDA DE FIER", — anunţat pentru azi, — ne-a sosit prea târziu.

Având în vedere deosebita importanţă şi proporţiile acestui articol, şi dorind să-l publicăm în întregime într'un singur număr, ne-am văzut obligaţi să amânăm publicarea lui pentru mâine.

SCRISORI DIN LONDRA

MAREA BRITANIE, FRANŢA ŞI LIGA NAŢIUNILOR

de AUGUR

Londra, Decembrie

Este curios, foarte curios chiar, că până acum nimeni nu pare să fi vorbit în public de un important amănunt al vizitei miniştrilor francezi la Londra. Nimeni n'a comentat încă lipsa oricărei menţiuni în comunicatul oficial despre Liga Naţiunilor, ca şi în declaraţia făcută în Camera Comunelor, de d. Neville Chamberlain.

Liga Naţiunilor nu figurează nici în comunicatul anglo-francez, nici în declaraţia primului ministru. Aceasta vrea să însemne, totuşi, ceva. După părerea noastră, înseamnă chiar mult. Inainte de toate, să încercăm să stabilim ceeace lordul Halifax a adus dela Berlin în privinţa aceasta. Ştim că nobilul lord a fost îndemnat să pună Fuehrerului o chestiune precisă asupra atitudinii Germaniei faţă de organismul internaţional dela Geneva. Cunoaştem, de asemenea, în linii mari, răspunsul lui Hitler, care a declarat că niciodată Germania nu se va întoarce într'o Ligă a Naţiunilor alcătuită aşa cum este acum. A adăogat că Germania va refuza să discute, chiar această revenire, atâta timp cât în pactul Ligii dăinuesc clauzele ce preconizează o acţiune colectivă a statelor membre împotriva unui pretins agresor.

Când lordul Halifax, făcându-şi raportul către miniştrii britanici şi francezi reuniţi la Dewning Street, a vorbit de atitudinea germană faţă de Geneva cum i-a fost desvăluită de Fuehrer, francezii au observat că scopul politicii germane, era de a reduce Liga Naţiunilor numai la rangul unui organ consultativ. Ca om practic, d. Neville Chamberlain a observat că, în realitate, această declasare a Ligii Naţiunilor e de pe acum un fapt real. Azi, n'ar fi vorba decât să se constate oficial un fapt întâmplat.

Dacă ne reamintim că scopul conferinţei anglo-franceze la Londra era de a afirma o solidaritate desăvârşită şi nu de a desvălui lumii spărturi în frontul de cooperare politică, suntem nevoiţi să conchidem că tăcerea comunicatului cu privire la Liga Naţiunilor arată neputinţa conferinţei de a da o formulă satisfăcătoare celor două partide. Alternativ, vom fi siliţi a crede că Geneva ocupase un loc atât de neînsemnat în discuţie, încât nu s'a socotit necesar de a face menţiune în rezumatul oficial. Nici una din aceste versiuni nu e prielnică

(Continuare în pag. 2-a)

D. Delbos, la ceaiul oferit la legaţiunea Franţei, având în dreapta sa pe d-nii Thierry, ministrul Franţei la Bucureşti şi pe d. prof. N. Iorga, iar în stânga pe d-na Thierry şi pe d. prof. dr. G. Marinescu.